

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIV, broj 35

4. rujna 2014.

cijena 200 Ft

Povodom otvaranja školske godine u Koljnofu Miklós Soltész, državni tajnik, pozvao je dicitu na igru

Foto: Timea Horvat

3. stranica

Konferencija u Baji

6. stranica

XX. Bošnjačko sijelo

7. stranica

Obnovljen dom kulture

14. stranica

Komentar

Fer plej

U kolovozu u mome mjestu zbio se vrlo radostan događaj, čemu su se mještani jako veselili: nakon jedan i pol desetljeća stanke ponovno je utemeljen seoski nogometni klub. Slavilo je cijelo naselje, dapače, i pomurska regija, a najviše me dojmila odigrana prva utakmica u susjednome selu, gdje su navijači ovaj put navijali za momčad za koju inače ne bi. Ova prva utakmica bila je odista odigrana u skladu s duhom fer plej igre (poštene igre), jer na toj utakmici nije bilo važno tko u kojim bojama igra, nego zajednička igra, druženje, kako bi se svatko od sudionika, igrača, navijača dobro osjećao. Domaći navijači navijali su za goste znajući koliko im je važna ta utakmica, pa da nabrajam dalje, trener gostujuće momčadi upravo je iz mjesta domaćina, a predsjednik nogometnoga kluba domaćina iz mjesta gostujuće momčadi. Tu odista nije bio važan rezultat, nego da se svatko podjednako dobro osjeća, kao u fer plej igri kada svi imaju podjednake želje, ciljeve, da skupa promiču zdrav način života, razvoj športa, uključivanje jedne nove momčadi u sportski život. Inače ili fer znači držati se dogovorenih pravila, odreći se nepravedno stečenih prednosti, imati jednake mogućnosti, obzirno se ponašati, poštovati svog protivnika i prihvaćati druge i drukčije. Upravo takva fer plej igra bila bi prijeko potrebna i na drugim područjima društva koja, čini mi se, nedostaje u današnjem svijetu, tako i u našoj zemlji prateći razvoj našega društva ili predizbornu kampanju, jer i predizborna kampanja je neka vrsta igre, igra kandidata s glasačima, koji se nadaju bolje budućnosti, koji se uzdaju u nešto ili nekoga (ako još mogu).

Sveti otac Franjo na otvorenju Svjetskoga nogometnog kupa u Brazilu prekrasno je rekao, kako je igra prigoda za dijalog, za razumijevanje, za međusobno i osobno ljudsko obogaćivanje. Voljela bih kada bi i igra izborne kampanje bila nešto slična, pogotovo narodnosna izborna kampanja. Da će se odigrati u duhu fer pleja, jer kako je papa Franjo rekao, u svrhu postizanja mira obvezno je obostrano poštivanje suparnika. Prema njegovim riječima, „tajna pobjede u športu, ali i u životu, nalazi se u tomu da, kao pojedini članovi iste momčadi, znamo poštivati jedni druge; te jednako tako i suparničku momčad i koji joj pripadaju; jer nitko ne pobjeđuje sam; ni u športu ni u životu!“ Čini mi se da i budućnost naše sve manje zajednice sve više ovisi o našoj unutarnjoj igri, igri u duhu fer pleja, koja se očituje u obzirnom ponašanju prema samome sebi, a i prema drugima i svojoj okolini. Ne bi trebalo biti najvažnije tko će pobijediti, nego da se u toj igri svatko podjednako dobro osjeća, da ta igra bude prigoda za dijalog, za razumijevanje za međusobno i osobno ljudsko obogaćivanje unutar naše zajednice, kako je i Sveti Otac rekao, i da se ta fer plej igra nastavlja za dobrobit svih članova zajednice.

Bernadeta Blažetin

Glasnikov tjedan

U sklopu nacionalnog otvorenja školske godine, ministar ljudskih resursa naglasio je između ostaloga kako je ovom prigodom za očekivati da cijela zemlja pažljivo prati početak školske godine jer je školsko pitanje od javnoga interesa, a sudbina i rezultati učenika određuju kako će izgledati Mađarska za dvadeset-trideset godina. Naciji je potrebna dobra i bolja škola, kazao je Zoltán Balog. A kakva je hrvatska škola potrebna Hrvatima u Mađarskoj? Tko su učenici koji danas pohađaju dvojezične hrvatske škole u Mađarskoj i one s nastavom hrvatskoga jezika kao predmeta?

Kako donosi Mađarska izvještajna agencija, predsjednica koljnofske Hrvatske samouprave Ingrid Klemenšić izjavila je kako je koljnofska prva hrvatska škola koju je preuzela jedna mjesna hrvatska samouprava. Dvojezična je to hrvatska škola koju pohađa 140 učenika od prvoga do osmog razreda, nastava teče na standardnome hrvatskom jeziku uz usvajanje gradišćanskog narječja koji se govori u regiji, piše MTI.

To su djeca Hrvata ili pripadnici većinskoga naroda koji dobro žele naučiti hrvatski jezik i književnost, zbog gospodarstva, turizma. U kojoj se mjeri može provoditi hrvatsko narodnosno školstvo u uvjetima kada, po riječima nekih ravnatelja, 50% učenika nisu iz redova hrvatskih obitelji. Hrvatske škole u Mađarskoj, posebice one u HDS-ovu održavanju, trebale bi u prvom redu odgajati i stvarati buduću bazu svekolikomu javnom životu Hrvata u Mađarskoj. Jer one su danas, izuzev nekoliko obitelji, jedino mjesto gdje se može gajiti hrvatska samosvijest, gdje dijete može naučiti kako pripada zajednici ovdašnjih Hrvata.

Visoki državni dužnosnici nazočili su otvaranju školske godine u dvije

dvojezične hrvatske škole u Mađarskoj. Predsjednik Mađarskog parlamenta László Kövér u budimpeštanskom HOŠIG-u, a državni tajnik Ministarstva ljudskih resursa zadužen za vjeru, narodnosne i civilne veze Miklós Soltész na otvorenju školske godine u Osnovnoj školi Mihovila Nakovića u Koljnofu.

U Hrvatskome središtu Miroslava Krležje svečanom otvorenju nazočio je HDS-ov predsjednik i parlamentarni narodnosni glasnogovornik Mišo Hepp, u Hrvatskom vrtiću i Osnovnoj školi u Santovu zamjenica predsjednika HDS-a Angela Šokac Marković. Zanimljivost budimpeštanskog HOŠIG-a i koljnofske škole jest činjenica kako su obadvije ustanove

u godini koja je iza nas kod Skupštine HDS-a potakle i tražile mogućnost njihova preuzimanja sa strane HDS-a. Ali nije došlo do toga jer Skupština nije dala zeleno svjetlo. Nije donesena politička odluka. Na scenu u Koljnofu stupila je mjesna Hrvatska samouprava i donijela hrabru odluku o namjeri preuzimanja

koljnofske škole u svoje održavanje. Prišlo se poslu, dobivena su odobrenja nadležnog ministarstva i školu je uspješno preuzela mjesna Hrvatska samouprava koja se nada i svestranog pomoći tamošnje Seoske samouprave u nastupajućem razdoblju. Kako donosi Mađarska izvještajna agencija, predsjednica koljnofske Hrvatske samouprave Ingrid Klemenšić izjavila je kako je koljnofska prva hrvatska škola koju je preuzela jedna mjesna hrvatska samouprava. Dvojezična je to hrvatska škola koju pohađa 140 učenika od prvoga do osmog razreda, nastava teče na standardnome hrvatskom jeziku uz usvajanje gradišćanskog narječja koji se govori u regiji, piše MTI.

Branka Pavić Blažetin

Svetačno otvaranje školskoga ljeta u Koljnofu

Na 135. obljetnici škola koraca na samostalnom putu

Koljnofski školari, pedagogi, roditelji jur ljeta dugo začmu svako školsko ljeto u Hodočasnoj crikvi i pri svetoj maši skupa prosu blagoslov, snagu i strpljenje za predstojeće školsko ljeto. Ovoga pondiljka seosku crikvu napunili su mladi obrazi, mašu su celebrirali s domaćim farnikom Antalom Némethom skupa dva mladi duhovnici: István Bognár i rođeni Koljnofac Marko Mogyorósi. Mjesni tamburaši su polipšali crikveni obred, pri kom je u svojoj prodiki Marko Mogyorósi naglašeno pozvao dicu k učnji hrvatskoga, materinskoga jezika, očuvanju hrvatske tradicije i kulture.

Za mašom je svetačnost nastavljena u nabito punoj školskoj auli, kamo su došli veliku sriću, veliki dan proslaviti ne samo Koljnofci nego i s njimi skupa i vrhunski političari: Miklós Soltész, državni tajnik zadužen za crikvene, narodnosne, društvene i civilne veze u Ministarstvu ljudskih resursa, a s njim skupa je doputovao do Koljnofa i Richárd Tirsi, voditelj Odjela za narodnosti u istom ministarstvu. – Srićna sam da u ovi posebni trenutki ste s nami, na početku nečega lipoga i osebuj-

noga – je začela svoj svećani govor Agica Sárközi, ravnateljica Dvojezične škole Mihovil Naković, ter nastavila: – 20. juluša 1969. ljeta Neil Armstrong je stupio na Misec i rekao „to je mali korak za človika, a veliki za ljudstvo“. Tako smo i mi danas, kad na 135. obljetnici postojanja naše škole, dali smo se otkinuti od državnoga školskoga sistema i smo imali hrabrenost projti na put samostalnosti. Zahvalim članom mjesne Hrvatske samouprave da su bili hrabri da su me u ovom djelu podupirali, znamo da je odgovornost velika, djelo je ogromno, ali ako tako djelamo kot u ljeti na obnovi škole, onda se ne pravamo ničega bojati, jer s ovakovimi ljudi znaju se velike stvari napraviti – istaknula je školska peljačica. Dvadeset dice je dopeljano iz čuvarnice, ka su začepela prvi razred i s pjesmom i jačkom su službeno zbogom dala čuvarnici i predškolskom razdoblju. Tamburaši, recitatori i cijeli 2. razred izmjenično su predstavili svoj dvojezični program i svaki sudionik je mogao osvidočiti, kako u ovoj zgradi teče kvalitetna nastava. Ingrid Klemenšić, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave, i u ime novoga održavatelja škole je zahvalila najprlje svim tim, ki su je potpomagali da

u svoji zamisli dospenu u cilj, da hrvatska škola konačno zajde u hrvatsku ruku: – Znamo da neće biti lako, ali malo smim prositi državnoga tajnika da jedno oko mu neka ostane na Koljnofu i da nam i dalje pomaže u ovom teškom djelu i ufam se da ako smo mi prvi, nismo zadnji u izvojevanju samostalnosti i u osiguravanju hrvatske budućnosti. Burni aplauz dugo nije htio prestati za ovimi riči koljnofske predsjednice. Angela Šokac-Marković, potpredsjednica Hrvatske državne samouprave, čestitala je Koljnofcem na hrabrom potezu, a dicit zaželjila puno radosti i uspjeha ter da budu primjer svim drugim u novom školskom ljetu. Miklós Soltész je jasno poručio, triba materinsku rič očuvati kot i žitak obraniti. Vlašće iskustvo je podililo s mladimi roditelji, čija dica su sad začepela školu, a učenike je pozvao na igru s hrvatskom kunom i skrenuo pažnju još jednoč na obrambu žitka i obitelji. – Gratuliram svim, ki su jako čuda djelali za ovu školu, hvala svim onim ki se boru da slatka materinska rič ostane u ovi kraji, gajite ju još duga ljeta i desetljeća – bistvao je političar Koljnofce ter podililo mali dar, sveti kip svakomu školaru 1. razreda. S tim je i službeno začepeto prvo, a ujedno i povijesno

školsko ljeto za 140 učenikov i 13 učiteljev u koljnofskoj Dvojezičnoj školi Mihovil Naković, čije održavanje prva med Hrvatima je prikzela koljnofska Hrvatska samouprava od Centra za održavanje ustanovov Klebelsberg.

Tiho

KOLJNOF – Hrvatska samouprava Koljnofa Vas srdačno poziva na sjednicu povodom 25. obljetnice pada Željznoga zastora med Gradišćanskimi Hrvatima, 10. obljetnice pristupa Ugarske i Slovačke Europskoj uniji, prvoga ljeta priključenja Hrvatske, naše stare domovine, Europskoj uniji i prilikom povijesnoga koraka koljnofske školske budućnosti «Hrvatsku školu u hrvatsku ruku», ka će se održati u Konferencijskoj dvorani kulturnoga doma 5. septembra, u petak, s početkom u 18 uri. Svetačni govorači su Ingrid Klemenšić, predsjednica mjesne Hrvatske samouprave, i Agica Sárközi, ravnateljica Dvojezične škole u Koljnofu. Potom su svi pozvani na otvaranje ovoljetnoga Dana mladine u aulu Dvojezične škole Mihovil Naković, u 19 uri.

Međunarodna narodnosna narodopisna konferencija u Baji

Obitelj i obiteljski rad na području između Dunava i Tise

U suorganizaciji Grada Baje, Narodnosne zaklade Bačko-kiškunske županije i gradskog Muzeja Istvána Türra, u Baji je od 17. do 18. srpnja održana 9. međunarodna narodopisna narodnosna konferencija. Tema ovogodišnjega znanstvenog skupa, koji se priređuje svake tri godine, posvećena je obitelji i radu u krugu narodnosti i narodnosnih zajednica na području između Dunava i Tise.

Bačincac Zoltán Fehér redoviti je sudionik otpočетка

U ime suorganizatora i domaćina sudionike je pozdravio etnolog Kelemen Kothencz, a narodopisnu konferenciju kao počasni gost otvorio je etnolog i umirovljeni ravnatelj i voditelj čavoljskoga Zavičajnog muzeja dr. Mišo Mandić.

Izlaganja na zadanu temu o slovačkoj, njemačkoj, romskoj i hrvatskoj narodnosti te prekograničnim mađarskim zajednicama, u dva dana održalo je 15 znanstvenika. Prvoga dana među izlagačima bio je i Jakša Ferkov, ravnatelj mohačkog muzeja koji je održao predavanje s naslovom Zadruga kao velika obiteljska gospodarska zajednica u Bunjevaca. Drugoga dana između ostalog posebna tematska pozornost posvećena je Hrvatima u Bačkoj. Tako je bačinski etnolog Zoltán Fehér izlagao na temu Dokazi ponovnog naseljavanja Bačina prema matičnim knjigama. Kako je uz drugo istaknuo, istraživanje matičnih knjiga obuhvaća razdoblje između 1714. i 1770. godine. On je naglasio da su zapisi obiteljskih prezimena rezultat objektivnog, ali i subjektivnog zapisivanja koje je umnogome ovisilo o savjesti popisivača odnosno matičara, svećenika. Tako zapisana prezimena možemo samo s velikim oprezom i uvjetno prihvatiti, jer su često popisivači krivi za netočno ili krivo upisana prezimena koja su se najčešće upisivala po tome odakle se tko doselio, čime se bavio, a ovisno o

narodnosti župnika ona su mađarizirana ili pak slavenizirana. Kelemen Kothencz izlagao je na temu O obiteljskom životu i radu početkom XIX. stoljeća u Dušnoku. Zanimljivo je bilo i predavanje Zoltana Klamara s naslovom Bože moj – O bačkim Mađarima i narodnostima u Prvome svjetskom ratu. – Ove sam godine odabrao tematiku Obitelj i rad, te su predavači održali izlaganja na zadanu temu. Krug predavača vrlo je širok, od akademika do amaterskih istraživača mjesne povijesti svi su zastupljeni. Nismo postavili kao uvjet ni to da svi moraju biti etnolozi, rado smo prihvatili sve prijave na zadanu temu. Dakle, ima tu arheologa, jezikoslovaca, istraživača mjesne povijesti koji izlažu na temu obitelji i rada. Velika obiteljska zadruga kada je više naraštaja živjelo zajedno pod istim krovom, u jednome zajedničkom kućanstvu, kada su starješina, njegovi sinovi i njihove obitelji te unuci živjeli skupa, funkcionirala je kao dobro ustrojena gospodarska zajednica koja je opstala sve do sredine 20. stoljeća. Dugo je mađarska znanost smatrala da je posrijedi mađarska posebnost, a onda su znanstvena istraživanja pokazala da to nije tako, nego da je to bilo i kod narodnosti. Svojedobno je dogovoreno da u Mađarskoj predmetom znanstvenog istraživanja budu ovdašnje narodnosti, a preko granice pak Mađari koji žive u manjini. Povijesna dubina obuhvaćena je obradom arhivske građe 18. i 19. stoljeća i obiteljske povijesti do prve polovice 20. stoljeća. – reče nam uz ostalo glavni organizator, etnolog Kelemen Kothencz.

Kako je uz ostalo u svom izlaganju istaknuo Jakša Ferkov, ravnatelj mohačkog muzeja, obiteljske su zadruge bile nositelji gospodarskog, ali i kulturnog, društvenog života.

– Obiteljske su zadruge osnovane u 19. stoljeću, a spominju ih već i povijesni izvori. U okolici Baje, između Baje i Subotice, postojale su još i u prvoj polovici 20. stoljeća. Milana Černelić iz Zagreba istraživala ih je još i 1940-ih godina. To je bila jedna velika obiteljsko-rodbinska zajednica, otac sa sinovima i snahama, najmanje s dvadeset članova, ali ih je moglo biti i znatno više. Znamo da ih je u Sloveniji ponegdje bilo i 150. Kod bunjevačkih Hrvata značajno je bilo najmanje 20 članova, a postojala je sve dok se najmlađi sin nije oženio. Kad se on oženio, onda su se razišli svaki na svoj salaš, ali i poslije su još dugo zajedno radili. Zajedno su se koristili oruđem za obrađivanje zemlje i druge poslove, tako su i dalje zajedno radili, pomagali jedni drugima. Tako su i u raznim nevoljama lakše preživjeli.

Na pitanje koliko takvi znanstveni skupovi mogu pridonijeti da se ponovno upozna život i rad obiteljskih zadruga, što možemo danas izvući kao pouku iz te tradicije, može li se nešto obnoviti od toga, oživjeti i primijeniti danas, Jakša Ferkov nam reče: – Obiteljske zadruge koje su nekada postojale mogle bi biti uzor udruživanja i danas, jer mnogo je lakše proizvoditi zajedno. To bi moglo puno značiti i za očuvanje tradicije, jer u tima zadruga djeca su odgojena, gazdarice i snaše jako su pazile kako «divane». Od njih su djeca i mladi naučili kako se zovu rodovi, kako se treba moliti, kako se treba vladati, i materinski jezik se prenosio s naraštaja na naraštaj. Upravo u naše vrijeme to nam najviše nedostaje. Valerija Beszedes iz Subotice izlagala je na temu Tragovi velike obiteljske zadruge u Čikeriji krajem 20. stoljeća, naselju koje je nakon povlačenja trianonske granice pripalo Kraljevini SHS, ukazujući na primjeru jedne obitelji koja još i danas živi po uzoru na obiteljske zadruge.

Kako je na kraju istaknuto, slično kao i prijašnjih godina, znanstvena izlaganja 9. međunarodne narodnosne narodopisne konferencije bit će objelodanjena u posebnome zborniku.

Stipan Balatinac

XX. Bošnjačko sijelo u Kukinju

Tradicionalno okupljanje bošnjačkih Hrvata iz okolice grada Pečuha bilo je 23. kolovoza u Kukinju, koje je ove godine slavilo svoju 20. obljetnicu. Organizator je Sijela bila kukinjska Hrvatska samouprava, koja je ovo druženje ostvarila s potporom programa LEADER, Hrvatske samouprave Baranjske županije i Hrvatske državne samouprave. Dan su sponzorirali i Ladislav Kovač iz Vršende (Kovács-Harmat Pincészet), Alajos Wunderlich iz Viljana i Đuro Kadija iz Pečuha.

Ova kulturno-društvena manifestacija okupila je mnoštvo gostiju koji su došli iz okolnih bošnjačkohrvatskih i drugih naseља: iz Pogana, Semelja, Udvara, Narada, Mišljena, Sukita, Vršende... U divnome brežuljkastom selu već se dvadeset godina svako ljeto okupljaju dugogodišnji prijatelji, uz dobru zabavu sklapaju se nova prijateljstva, a nezaboravno druženje traje sve do zore.

Organizatori su za mnogobrojne goste priredili bogate sadržaje. Dan je počeo ribičkim natjecanjem u 7 sati na

I. jezeru u Malomvölgyu. Natjecalo se 11 družina, a najviše riba – ukupno 21,6 kilograma – upecali su naradski ribiči. Dan je nastavljen malonogometnim turnirom na kukinjskome nogometnom terenu. Za titulu najbolje momčadi turnira borilo se

deset momčadi, a pobjednici su bili nogometaši iz Radikovaca (Hrvatska), drugi su bili domaćini, a treći sukitski nogometaši. U 2 sata je počelo revijalno kuhanje. Stručni je žiri ocjenjivao ukus, miris i izgled hrane, a zadatak je bio skuhati sarmu.

Žiri nije imao lak posao pri ocjenjivanju jela jer su svi kuhari odlično upotrijebili začine, i tako stvorili ugodan sklad okusa. Ipak, najfiniju sarmu pripremila je semeljska družina.

Misu na hrvatskom jeziku služio je velečasni Gabriel Barić, a na misi je pjevao zbor KUD-a Sveta Ana iz Radikovaca. Nakon mise krenula je povorka kroza selo. Najposjećeniji dio dana bio je bogati kulturno-folklorni program na otvorenome, pod velikim šatorom. Nakon pozdravnih riječi uzorne domaćice Bošnjačkog sijela Mire Grišnik, folklorni program otvorili su domaćini. Plesači kukinjskoga KUD-a Ladislav Matušek izveli su baranjske plesove. Nakon njih nastupilo je poznato folklorno društvo Baranja i mladi plesači salantskoga KUD-a Marica, a potom su mjesto na pozornici preuzeli stalni gosti Sijela, pjevački zbor Snaše iz Pogana i Mješoviti pjevački zbor iz Harkanja. Publika ja mogla uživati i u slavonskim pjesmama i plesovima, i to zahvaljujući kulturno-umjetničkim društvima Sveta Ana iz Radikovaca i Mladi Šokci iz Duboševice (Hrvatska). Nakon programa slijedila je večera, izbor je bio vrlo bogat: pileći paprikaš, grah, mješoviti perkelt i ovčji gulaš.

Ovogodišnjem pozivu na Bošnjačko sijelo odazvali su se konzulica gerant Republike Hrvatske Ružica Ivanković i predsjednik Hrvatske državne samouprave, hrvatski narodnosni glasnogovornik u mađarskom Parlamentu Mišo Hepp. Gospodin Hepp s nekoliko riječi zatvorio je program, zahvalio svim izvođačima i poželio dobru zabavu za koju se pobrinuo Orkestar Juice.

Jadranka Gergić

SALANTA – Na prostoru salantskog umjetnog jezera tradicionalno se održava Dan sela. Tako će biti i ove godine, 6. rujna. Već od ranih jutarnjih sati nude se raznovrsni zabavni sadržaji za ljude svih dobi. U sedam sati počinje ribičko natjecanje za odrasle. Od 10 do 15 sati nudi se niz programskih sadržaja: koncerti, kulturni program u kojem će nastupiti i KUD Marica. U noćnim je satima bal uz Orkestar Juice.

U spomen nekadašnjem dušobrižniku bačkih Hrvata sa sjedištem u Baji (1993. – 1997.)

FRA IVICA ALILOVIĆ (1938. – 2014.)

Prema obavijesti Franjevačkog samostana Duha Svetoga u Fojnici, 18. kolovoza 2014. preminuo je u Gospodinu fra Ivica Alilović, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene. Ukopni obr-

red bio je 19. kolovoza u Fojnici, na groblju Karauša, a fra Ivica je pokopan među svoju braću, fojničke fratre, koji su već prije završili svoj ovozemaljski život. Svetu misu za dušnicu predvodio je uzoriti kardinal Vinko Puljić, nadbiskup Vrhbosanski, a ukopni obred fra Lovro Gavran, provincijal Bosne Srebrene. U koncelebraciji je bilo preko 80 fratara i svećenika te mnoštvo vjernika iz Fojnice, Busovače, Viteza, Kiseljaka, Brestovskog, Sarajeva i ostalih krajeva, među njima preko 20 časnih sestara i bogoslova.

Od pokojnog fra Ivica Alilovića, kao dobrog franjevca i revnog svećenika, oprostio se gvardijan fojničkog samostana fra Nikica Vujica, a u ime kolega koji pastoralno djeluju u Njemačkoj, od njega se oprostio fra Franjo Trogrlić.

Fra Ivica je rođen 25. ožujka 1938. u selu Rovni, Župa busovačka. Svečano je zavjetovan 8. prosinca 1963. u Sarajevu. Za svećenika je zaređen 2. svibnja 1965. u Sarajevu. Pohađao je fakultet u Sarajevu i Mönchengladbachu. Godinama je bio na službi dušobrižnika u Njemačkoj, gvardijanom u Fojnici i na drugim pastoralnim službama. U okviru Hrvatske katoličke misije, od 1993. do 1997. bio je dušobrižnikom bačkih Hrvata sa sjedištem u Baji, u nekadašnjoj franjevačkoj Župi svetog Antuna Padovanskog. Došao je u proljeće 1993. na ustrajnu i upornu molbu bačkih Hrvata predvođenih čelnicima Bajske bunjevačke čitaonice, pošto im je ususret izašla Franjevačka provincija Bosna Srebrena. Stigao je u prijelomnome trenutku, pet minuta poslije dvanaest, na izdisaju hrvatske vjerske zajednice koja već dugo nije imala hrvatskog pastira, a za svoj se opstanak više-manje uspješno borila odvojeno po župama. Njegovim dolaskom franjevci su se

vratili u Baju i Bačku nakon više desetljeća izbjivanja, a bosanski franjevci tamo gdje su sami doveli hrvatski puk prije više od tri stoljeća, i našli utočište pred Turcima.

Kao prvi i jedini hrvatski svećenik, postavljen za dušobrižnika bačkih Hrvata, a uz dopuštenje kalačko-kečkemetskog nadbiskupa, za tih nekoliko godina redovito je držao bogoslužja u Baji, te obližnjim naseljima, Dušnoku, te Santovu gdje je držao i vjeronauk učenicima Hrvatske škole. Velika je šteta što je u druga bačka naselja odlazio samo povremeno, na poziv za razne prigode. Redovito je nazočio na svim važnim priredbama hrvatske zajednice, ne samo u Bačkoj nego i šire (primjerice u Mohaču). Posebno je radio na oživljavanju vjerskog života povezivanjem ovdašnjih Hrvata s maticom, organizirajući nezaboravna putovanja na hodočašća u Mariju Bistricu, Međugorje i prijateljske susrete u Hrvatskoj i Mađarskoj. Stekao je ugled među hrvatskim pukom koji ga je poštovao i uvijek s ljubavlju dočekivao. Podsjetimo kako je fra Ivica 7. rujna 1997. povodom blagdana Male Gospe služio oproštajne mise na bajske Vodici i župnoj crkvi u Santovu, a tom je prilikom zahvalio na srdačnom prihvatanju, izražavajući zadovoljstvo što je boravio među Hrvatima u Bačkoj i upoznao njihove životne probleme u nastojanju da im pomogne. Istoga dana održan je i oproštajni susret u bajske Čitaonici, koji su mu priredili članovi udruge, a u Santovu su se od njega oprostili crkveni odbornici sa župnikom. Nakon četiri i pol godine službovanja među bačkim Hrvatima sa sjedištem u Baji, misionar Bosne Srebrene fra Ivica Alilović premještene je na novi zadatak u Njemačku.

Budući da mu se zdravstveno stanje naglo pogoršalo 30. kolovoza 2013. godine, u Njemačkoj, kada je za vrijeme vjenčanja imao moždani udar, nakon djelomičnog oporavka, u prosincu iste godine vraća se u svoju Fojnicu, u samostan Duha Svetoga, gdje je proveo zadnje mjesece svojega života.

Fra Ivica, zahvalni smo Bogu što smo Vas poznavali, ostat ćete zauvijek u našim srcima!

Pokoj vječni daruj mu Gospodine. Počivao u miru.

Stipan Balatinac

BAJA – Prigodom blagdana Male Gospe, 6. – 7. rujna održava se župno proštenje u marijanskome svetištu na bajske Vodici. Kao što je uobičajeno, misa na hrvatskom jeziku u kapelici bit će 7. rujna, s početkom u 8 sati, a misno slavlje ove godine služit će velečasni Mathias Schindler, župnik bajske crkve svetog Antuna Padovanskog. Nakon mise ba njemačkom jeziku, koja počinje u 9, veliku misu na otvorenome, s početkom u 10 sati predvodit će kalačko-kečkemetski nadbiskup dr. Balázs Babel.

BUDIMPEŠTA – Hrvatska katolička zajednica u Budimpešti obavješćuje kako će se od 31. kolovoza 2014. svete mise na hrvatskom jeziku održavati svake nedjelje u 17 sati, ali od 7. rujna služit će se privremeno u crkvi Rana sv. Franje (Szent Ferenc sebei-templom, 1011 Budapest, Fő u. 43., blizu Batthyányjeva trga).

KAČMAR – Predaja i posveta obnovljene zgrade kačmarske mrtvačnice u Senčanskome groblju bit će 6. rujna 2014. godine u 13 sati. Zgradu će predati načelnik Endre Pál, a posvetiti župnik Ferenc Nyíró. Seoska samouprava srdačno poziva sve zainteresirane.

Dan mladine 2014. u Koljnofu 5. – 7. septembra

Petak., 5. IX., Hrvatska samouprava Koljnof poziva na sjednicu povodom 25. obljetnice pada „Željeznoga zastora” med gradišćanskimi Hrvatima, 10. obljetnice Ugarske u EU, jedno ljeto Hrvatska član EU i povijesni korak koljnofske škole i budućnost „Hrvatsku školu u hrvatsku ruku!”; u konferencijskoj dvorani Doma kulture (18.00); koncert u šatoru (20.00): What's-UpCi, TS Mješanci, Zrinka & Ruben, Turbokrowodn i Jole. Subota, 6. IX. (20.00) Pinkica, Elektriikeri i Gustafi. Nedilja, 7. IX. (14.00) folklorno otpodne. www.dan-mladine.at

Trenutak za pjesmu

Ivan Slamnig

Belega peskó

Belega, belega
belega peskó
A što je to?
A bilo ga je na svaku ruku
dok ga je gradom vozio stari Kuku.
Nije se riješio groba
a Beli pesek sad uvozna je roba.
Nema više peska bela,
ako nam ga sa Sejšela
ne uveze Lejla.

U spomen

Zbogomdavanje Emilu Bošiću!

Kobni augustuš naglo, neočekivano je nam zeo Emila Bošića u Nardi, ki bi bio svečevao 2. septembra, ov tajejan, 73. ljeeto svojega žitka. Smrt jako poznatoga Nardarca i u hrvatski seli ovde u južnom Gradišću,

skupa je pozvala mnoštvo ljudi, pokidob prez Emil bačija dovidob teško je bilo zamisliti bilo koju hrvatsku priredbu, bilo kakovu seosku manifestaciju, ali gradišćanskohrvatsko hodočašće. Svagdir kade je bio, rado je pomagao, a u Nardi svenek je bio med prvimi ki su ponudili podršku i dvi ruke za djelo. Njegovo hištvo je bilo blagoslovljeno s četire dice ke je skupa sa svojom hižnom družicom othranio u poštenju i s velikim strpljenjem je je učio na ljubav prema djelu, školi i hrvatskom jeziku, a nukići su mu pozlatili dane u penziji. Cijeli žitak se je bavio poljodjelstvom, blagom, rijetkim poštovanjem je ljubio i djelao na zemlji, držao i skrbio se za životinje. Obitelj, kot i materinska rič hrvatska

svenek su mu stale na prvom mjestu. 16. augustuša, na dan sprohoda došlo je puno ljudi da se za njega pomolu i daju mu zbogom. U vijencu rodbinov, poznaničnik i poštovatelj smo ga odsprohodili na zadnjem putu do grobnoga mjesta u nardarskom cimatoru. Kad mu je posmrtno ostatke poždroknula črna zemlja, zajauknula je i sirena ognjogasnoga auta u čast pokojnoga fajbegara. U mladosti je jačio, tancao u seoskom društvu, bio je glavni šef kuhanja pri mnogi nardarski svadba, i neumorni je bio član u polipšavanju rodnoga sela. U mirovini se je iz hobija začeo sakupljati stara dugovanja, poljodjelska orudalja, a ljubav prema zemlji i blagu najerbala su i dica, ka su do zadnjega trenutka njegovoga žitka bila objamljena pažnjom i očevom ljubavlju. U Nardi je potihno preminuo još jedan stanovnik, ki će sigurno faliti odsad na svakoj priredbi, a nas, Gradišćanskih Hrvatov, pak je opet napustio jedan aktivni i vjerni kot-rig naroda.

Cijeloj žalujućoj familiji izražavamo sućut, a pokojniku željimo mirni počivak u preskrajnoj Božjoj milosti!

Tiho

Šopronsko-koljnofska serija predavanj „Prava kopča“

Septembarske teme: povijest i mediji

Hrvatska samouprava Šoprona i Društvo Hrvati, na čelu s dr. Franjom Pajrićem, od dotičnoga miseca štartaju cijelu seriju predavanj, u okviru Leader projekta, pod nazivom „Prava kopča“. Zainteresirani će moći tri misece dugo sudjelovati na zanimljivi gradišćanski zgoditki, slušati predavanja i referate na različite teme, a i sami diskutirati, postavljati pitanja predavačem. U septembru veljek dvi važne tematike ležu na stolu za razglabanje: 12. septembra, u petak, koljnofski Kulturni dom od 16 uri čeka diozimatelje na uru povijesti, tj. s kratkim pregledom hrvatske povijesti, a potom historičnim osvrtom Gradišćanskih Hrvatov. U subotu, od 9.30 uri, moremo dobiti pregled Gradišćanskih Hrvatov u kontekstu međunarodnih dogdjajev. Od 13.30 uri moremo čuti ukupno dvojica predavanja, prvo s naslovom „Uticaji od promjenov u 20. stoljeću iz aspekta Gradišćanskih Hrvatov“, a drugi referat po naslovu glasi: „Uticaj povijesnih

zbivanj u gradišćanskohrvatskoj memoriji“. Potom se otvara mogućnost za diskutiranje pri okruglom stolu.

25. – 26. septembra, u četvrtak i petak, dva dane dugo će se podiliti istaknuta pažnja medijam na ovoj konferenciji. 25. septembra, u četvrtak, od 17 uri u šopronskoj Rejpal-hiži govorit će se o ulozi medijov u današnjici, a paralelno s tim „otkrivat će se“ mediji Gradišćanskih Hrvatov, ali čut ćemo i o novi mogućnosti prenošenja visti, izvješćajev i glasov. Petak dopodne, u 9.30 uri, istražuje se važnost pisanih medijov kod Hrvatov, a isto tako i važnost mreže, povezanosti kod manjin. Otpodne, od 13.30 uri pogledat ćemo, kako pasaju skupa mediji i gospodarstvo, a dostat će se i lekcija o širokoj paleti iskorišćavanja interneta, ali i o pogibeli hasnovanja toga modernoga sredstva za komunikaciju. Dvodnevni skup i ovput se zatvara s okruglim stolom.

Tiho

KAĆMAR – U suorganizaciji tamošnje knjižnice i Seoske samouprave, 6. rujna ove godine priređuje se Drugi međunarodni festival pogačica koji će se održati u parku iza Načelničkog ureda na otvorenome. Posluživanjem 113 vrsta pogačica organizatori će pokušati postaviti novi Guinnessov rekord, stoga mole zainteresirane da pošalju recept za pogačicu, s naznačenim imenom i adresom, kako bi on bio uvršten u kuharicu, te da ispeku pogačice za kušanje. Natjecateljske pogačice mogu se predati između 9 i 12 sati u mjesnoj knjižnici. Program počinje u 13 sati programima za djecu. Od 14.30 prvo je kušanje pogačica. Slijedi prigodni kulturni program, od 15 do 17 sati, u kojem sudjeluju djeca mjesne osnovne škole s bunjevačkim igrama, aljmaški KUD «Zora», madaroški harmonikaški orkestar, kaćmarski pjevački zbor umirovljenika, moderne igre. Slijedi motociklističko natjecanje za djecu, drugo kušanje pogačica, te od 18.30 do 19.30 natjecanja pod nazivom «Najjači Kaćmarac» i «Najlukavija Kaćmarkinja». Program se nastavlja proglašenjem rezultata u 19.30. Od 20 do 04 sata zabava Retro Disco s «DJ Dušanom». Opširnije informacije u kaćmarskoj knjižnici kod Ilone Szvoreny Bezzeg, ili kod Teze Balažić na telefonu 20/351-7716, mejlom na balazsicsteza@gmail.com.

Ilona Nemet i Marija Novič-Štipković u kemljanskoj nošnji 1955. ljeta

Erčinci u Crikvenici

Crikvenica je od 8. kolovoza bila domaćinom Međunarodnoga glazbenog festivala «Summer in Kvarner». U bogatom i dinamičnom programu sudjelovalo je 450-ak izvođača okupljenih u folklorne i plesne skupine, zborove, sastave i mažoretkinje, a stigli su iz Bugarske, Kanade, Latvije, Mađarske, Poljske, Rumunjske i Slovačke. Nastupili su ženski zbor «Ladies' Chamber Choir» i «Women's Choir Trimontium» (Bugarska), Pjevački zbor «Jorgovan» (Erčin, Mađarska), mažoretkinje «Margaret Majorette» (Slovačka), folklorne plesne skupine: «Flowers' Dance Group» i «Forgórózsa» i „Zorica” (Mađarska), «Lacplesis» (Latvija), «Sedenchitsa Folklore Dance Group» (Bugarska), «Zorica» iz Erčina, «Krotoszanie» (Poljska), «Doftanita» (Rumunjska), «Tatry» (Kanada), «Bulgarani» (Bugarska), te «Ágfalva Brass Band» (Mađarska).

Erčinski «Jorgovan» i „Zorica” u Hrvatskoj su boravili od 7. do 9. kolovoza, gostovali su u organizaciji erčinske Hrvatske samouprave. Uz nastup i gostovanje u Crikvenici, Rijeci i Opatiji, oni su posjetili i svetište Majke Božje Bistričke. Kako kaže «Jorgovanova» voditeljica i dopredsjednica erčinske Hrvatske samouprave Timea Vicko Szili, Erčinci su svojim nastupom pobrali golem uspjeh i sklopili nova prijateljstva.

Foto: Péter Jánosné

Sastavljena državna i glavnogradska lista hrvatskih kandidata

Sukladno odluci Udruge Hrvata grada Budimpešte i njezine okolice te Koordinacijskog odbora za narodnosne jesenske izbore, održan je sastanak članova Udruge, predsjednika i zastupnika hrvatskih samouprava grada Budimpešte i njezine okolice. Sjednici 1. rujna u Croaticinoj višenamjenskoj prostori nazočilo je dvadesetak osoba. Predsjednica Udruge Eva Išpanović izvijestila je nazočne kako je za očekivati da će se u mađarskome glavnom gradu utemeljiti četrnaest hrvatskih samouprava, te u Andzabegu, Erčinu, Tukulji i Senandriji. Skrenula je pozornost na kratkoću vremena za prikupljanje preporuka. Nazočni su pomalo tužno zaključili kako je mali broj osoba u Budimpešti i njezinoj okolici koji su se registrirali na popis hrvatskih birača, a također i zainteresiranih za izbor hrvatskih kandidata.

Nakon rasprave nazočni su prihvatili sljedeću listu hrvatskih kandidata za državnu listu Saveza Hrvata u Mađarskoj: 1. Ana Gojtan, 2. Stjepan Kuzma, 3. Jelica Pašić Draško, 4. Zorica Agatić. Također je prihvaćena i lista hrvatskih kandidata za Hrvatsku samoupravu grada Budimpešte: 1. Stipan Đurić, 2. Anica Petreš Németh, 3. Stipan Merković, 4. Branko Kovač, 5. Mira Horvat, 6. Vera Draško, 7. Gizi Bukić, 8. Ladislav Romac, 9. Kristina Goher.

hg

Mise na hrvatskome jeziku privremeno u Budimu

Hrvatska katolička zajednica u Budimpešti lanjske je godine proslavila dvadesetu godišnjicu postojanja. Poput većine vjerskih zajednica u nas, i ona je ranjiva, pogotovo kada je riječ o dušobrižniku ili o mjestu okupljanja. Zbog toga je sretno, ali pomalo i zabrinuto primila vijest kako će isusovac Arpad Horvat godinu dana boraviti u Americi. Ipak je zablislata zvijezda nade jer je provincijal franjevačkog reda grada Ostrogona premjestio velečasnoga Vjenceslava Tota u franjevačku crkvu u središtu grada na Franjevačkom trgu (Ferenciek tere). Vjernike članove Hrvatske katoličke zajednice Marinu Skenderović i Martina Išpanovića 25. kolovoza primio je gvardijan franjevačke crkve János Tokár i ponudio mogućnost služenja misa u toj crkvi. Članovi su zahvalili na velikodušnoj naklonosti te objasnili kako već dvadesetak godina vjerske obrede i ine događaje priređuju u crkvi svetoga Mihovila. Međuvremeno je iskrsnulo kako će se oko narečene crkve obavljati iskapanja, pa se treba seliti. Zahvaljujući poduzetnošću bračnoga para Marine i Marina Skenderovića te dobroćudnosti velečasnog Domonkosa, od rujna mise na hrvatskome jeziku služe se svake nedjelje u budimskoj crkvi Rane sv. Franje (Szent Ferenc sebei) u Ulici Fő 43, blizu Batthyányjeva trga. Je li to prst sudbine? Naime, riječ je o najstarijoj crkvi Vodenoga grada (Víziváros), koju su na mjesto turske glavne džamije između 1703. i 1732. godine sagradili bosanski franjevci te pokraj crkve 1701. godine podigli i samostan.

k. g.

Pogled na Istru u sambotelском Muzeju Savaria

Hrvatsko-ugarska izložba, DIČ i vinokušanje

Neobično je bilo otvaranje sedme izložbe orijaškoga muzejskoga projekta u Sambotelu pod naslovom «Jadran», i ako smimo biti malo sebični, onda i to moramo brzo dodati da 31. julija, u četvrtak, mogli smo dosad najveć Gradišćanskih Hrvatov opaziti, a mala prostorija u pivnici Savaria muzeja skroz je bila tijesna za sve posjetitelje ki su bili najgerasti na ov dogodjaj, bižeći pred godinastim pljuskom pod krov. Hrvatsko-ugarska izložba, hrvatske riči i melodije na tamburašku glazbu, a pak i graševina, plavac i malvazija su bili mnogim po volji. Ki kani, još more uloviti otprtom ovu svakako vridnu izložbu o vinu i vinogradarstvu s Istre, ovput u Sambotelu, sve do 14. septembra.

Andrea Csapláros, ravnateljica Gradskog muzeja Savaria, sa širokim osmihom na licu je pozdravila sedmu štaciju Jadranskoga projekta, a srično je izjavila i to da jadranska serija ima veliki uspjeh. Ona je pozdravila i brojne Hrvate na funkciji ki su došli. Med časnim gosti Ivan Bušić, savjetnik Ve-leposlanstva Republike Hrvatske, je istaknuo, koliko mu je drago da suradnja med dvimi muzeji spaja dva narode u kulturnom i turističkom smislu. Tamburaši Dečki iz trih sel (Narde, Hrvatskih Šic i Petrovoga Sela) bolje mjesto ne bi ni mogli najti za promoviranje sebe i hrvatske mužike, ka je veljek rastopila i srca ter zdignula i atmosferu. Dr. Lidija Nikočević, ravnateljica Etnografskoga muzeja Istre u Pazinu, je rekla da su skupa sa suradnici Mariom

Sambotela vjerojatno prik austro-ugarskih sukupljačev iz 19. stoljeća. – Tako da te dve poveznice su mi se činile sjajnom polaznom točkom za daljnjim tematiziranjem vina jer to je i jedan simbol od naših zajedničkih temov iz ovih krajev – je rekla gošća iz Pazina. Tijekom izložbe promoviran je film o istarskim vinogradarom, a isto tako moremo upoznati i zamerkatki recept supe od vina.

Kolegar dr. Šandor Horvat, etnolog i kustos Muzeja Savaria, ki je bio i kopča u ovoj suradnji, rekao je slijedeće: – Zamuditi vino, grozje i gorice pri jednoj ovakovoj izložbi

nismo mogli. To sve imamo i mi ovde, a kad človik k tomu još zna da malvazija i teran su stare udomaćene sorte na Istri, onda se i to zna, što je za nje svit i žitak u unutrašnjosti Istre. A to se ne more obajti – tako je komentirao razlog ove izložbe domaćin ki je sa sličnim oduševljenjem dočekao vjerojatno i 20. augustuša posjetitelje na zadnjoj izložbi projekta, u koj se je u Etnoparku Sambotela predstavila solana iz okolice Pirana, skupa sa sred-

stvami ka su hasnovana pri tom poslu. Topli ugodjaj s kupicom vina u ruki još za sjajnom izvedbom dalmatinske pisme «Croatia, iz duše te ljubim» dugo nisu ljudi napustili, nego su uživali u zaistinu blaženi trenutki.

Tiho

Buletićem i Ivonom Orlić htli unutar ove izložbe, ka je direktno pripremljena za sambotelški muzej, dati jednu ilustraciju od toga što se zgodalo na Istri u zadnjih pedeset ljet. Uza to predstaviti i onu lipu stranu prošlosti istarskoga sela s jilom i vinom i svim tim što se veže uz vinogradarstvo i u simboličnom značenju. Kao jedan aspekt tradicijskoga žitka a i kot važni dio agroturizma, simpatično je i zanimljivo viditi sve to, na takovom mjestu kade se i sami Hrvati bavu vinogradarstvom. Za to su izravne poveznice i dva predmeti vrč za vino kojega su naši Hrvati hasnovali i sad je u muzeju, a druga bukara, bukaleta iz Istre ka je zašla do

Kup hrvatskih ribiča

U organizaciji Hrvatske samouprave Šomođske županije, i ove je godine priređen već tradicionalni program Kup hrvatskih ribiča. Natjecanje u ribolovu s desetak družina održano je 8. kolovoza 2014. godine na Dravi kod Tomašina, blizu zgrade Nacionalnog parka Dunav – Drava. Prijavljene i pridošle natjecatelje pozdravio je predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije Jozo Solga, koji je sa šaljivim riječima otvorio ovogodišnji susret. Natjecanje je trajalo dva i pola sata, a nakon toga slijedilo je vaganje, objava rezultata, uručenje nagrada i večera.

KUP PODRAVSKIH RIBIČA tradicionalno je godišnje natjecanje u planu i programu rada Hrvatske samouprave Šomođske županije između družina hrvatskih samouprava iz regije te onih iz Hrvatske. Svaka samouprava može prijaviti družinu od dva člana (može biti i mješovita) uz uplatu uloga. Nakon dolaska na mjesto natjecanja slijedi ždrijeb mjesta, hranjene riba. Svaki se natjecatelj može koristiti dvama štapovima / dvjema udicama, na dnu ili čepom. Ulovljenu ribu

treba što prije osloboditi udice, pa u vodu. Ulov se mjeri na licu mjesta. Natjecatelji mogu zadržati ulov ili ga vratiti u Dravu (samo zdrave ribe).

Ocjenjuje se svaka ulovljena riba, svaki gram vrijedi jedan bod. Kod jednakosti mase u obzir se uzima ulovljeni broj riba, pa najteža ulovljena riba. Pobjednik je družina s najviše postignutih bodova. Osvajačima I., II. i III. mjesta pripada pehar i povelja; svim sudionicima spomenice i

gravirati na kup datum pobjede i ime samouprave na estetski način. II. mjesto također je pripalo Tomašinu, i to družini imena Tomašinski ribolovci u sastavu Tibor Gorjanac, János Tiszai. Treće su mjesto osvojili Potonjski gusaki, u sastavu Jozo Dudaš, Tamás Reiz. Najviše ulovljene ribe, 29 komada, ulovila je Tomašinkinja Dragica Silović-Šabac, najmanju ribu (6,9 cm) ulovila je njezina kći

Aleksandra. Najveća ulovljena riba bila je duga 24,6 cm i teška 350 grama, a ulovio ju je Tomašincac Zoltán Szűcs. Najboljom ženskom družinom natjecanja proglašena je družina Martince, u sastavu Đurđa Gregeš-Sigećan, Brigita Berki.

Napišimo i poticajna imena ostalih družina koje su sudjelovale ovogodišnjem natjecanju ribiča Hrvatske samouprave Šomođske županije: Vragovi iz Tomašina, Županijski dečki, Izvar iz Izvara, iz Dombola su se natjecali Dombolski dečki, bili su tu i Novoselski bečari, Daranjci i brojni drugi...

Branka Pavić Blažetin

niz vrijednih nagrada mnogobrojnih podupiratelja.

Ovogodišnji sastav ocjenjivačkog suda I. mjesto dodijelio je tomašinskoj družini Podravina, u sastavu Aleksandra Šabac, Dragica Silović-Šabac. Družini je uručen KUP PODRAVSKIH RIBIČA na rok od godinu dana. Družina se obvezuje

THOMPSON

PEČUH 03.10.2014.

U 21⁰⁰ SAT

SPORTSKA DVORANA LAUBER DEZSŐ
(7623 PÉCS, DR. VERES E. U. 10.)

ULAZNICE: HRVATSKI VRTIĆ, OSNOVNA ŠKOLA, GIMNAZIJA I KOLEĐU "MIRISLAVA KRLEŽE"
100 01.09.2014. DO 02.10.2014. | CIJENA ULAZNICE: 3.000,- HUF

POKROVITELJ: KULTURNO-PROSVJETNI CENTAR I ODMARALIŠTE HRVATA U MAĐARSKOJ, HRVATSKI GLASNIK, HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA, SAVEZ HRVATA U MAĐARSKOJ, CROATICA N.D.O.O.

ORGANIZATORI: JOZO HARI I JOZO SOLGA

www.thompson.hr

DOMBOL – Dan sela Dombola tradicionalno se priređuje prve rujanske subote. Tako će to biti i ove godine, 6. rujna, izjavljuje za Hrvatski glasnik Ruža Sebestyén, predsjednica tamošnje Hrvatske samouprave koja sa Seoskom samoupravom sudjeluje organizaciji spomenutoga Dana.

NOVO SELO – Dan sela u ovome podravskom selcu s dvjestotinjak stanovnika, ujedno i Hrvatski dan, priređuje se 13. rujna, kaže za Hrvatski glasnik načelnik sela Zoltán Varga i predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave Bela Siladi. Brojni programi obilježit će Dan. Sadržaji namijenjeni svim stanovnicima, od najmlađih do najstarijih, sveta misa na hrvatskom jeziku, mimohod folklorša i sudionika susreta duđaša koji će se toga dana prirediti u Novom Selu.

Mala stranica

Svjetski dan pismenosti

Je li pismenost povlastica? Uzmemo li u obzir činjenice da je u svijetu 860-ak milijuna odraslih osoba koje ne znaju čitati i pisati te da više od sto milijuna djece ne pohađa školu, čini se da jest. Promicanju pismenosti posvećen je 8. rujna – Svjetski dan pismenosti, a cilj mu je upozoriti na problem nepismenosti, koji još postoji u većem dijelu svijeta. Utemeljio ga je UNESCO davne 1967. kako bi promicao važnost pismenosti. Danas pismenost ne podrazumijeva samo sposobnost čitanja i pisanja, ona obuhvaća i sposobnost pronalaženja, razumijevanja i uporabe informacija. Cilj je Dana pismenosti svakako i širenje, poticanje važnosti učenja i same pismenosti. Nikada nije kasno učiti!

Razglednica iz Hrvatske

Otok Olib

Otok Olib se nalazi na graničnom području Dalmacije i Kvarnera. Naseljen još u doba antike pod nazivom Aloip. Na zapadnoj obali otoka se nalazi najveća uvala i luka Olib, dok se na istočnoj strani nalazi luka Slatinica s najljepšom pješčanom plažom na otoku. Kako na otoku nema automobila ovdje se može odmoriti od gradske vreve. Otok je omiljeno odredište nautičara i sportskih ribolovaca.

Jezični savjeti prigodom Međunarodnog dana pismenosti

Imena blagdana i praznika vlastita su imena i pišu se velikim početnim slovom. Ako su višerječna, onda se prva riječ piše velikim slovom, a ostale riječi malim (osim ako i oni nisu vlastita imena – npr. *Dan planeta Zemlje*). **Oblike glagola „htjeti“** preporučeno je pisati zajedno: „neću, nećeš, neće, nećemo, nećete, neće“, ali dopušteno je i odvojeno: „, ne ću, ne ćeš, ne će, ne ćemo, ne ćete, ne će“.

Književni kutak

Vera Zemunić

JEŽEVA JESENSKA PRIČA

Jesen je rana.

Šuma sva je zlatna,
topla i suncem obasjana.
Jedan se ježić
veselo šumom skitao,
za kućicu svoju
nije ni pitao.

A onda u daljini
oblak se tamni strogo natmurio.
Ježić se brže-bolje požurio,
stigao doma navrijeme
i u lišće se ušušurio.
I začas jesen krasna
postade jesen kasna.

Obnovljen dom kulture, priznanja u Petribi

Petriba se u kolovozu proljepšala obnovljenim domom kulture, u kojem će svi naraštaji imati izvrsne uvjete za razne kulturne i društvene aktivnosti. Povodom svečane predaje obnovljene zgrade i njezine okolice načelnik sela dr. Kristijan Korčmaroš uručio je priznanja mještanima za unapređenje naselja, a radost Petripčana dijelili su i žitelji prijateljskoga mjesta Ivanovca.

Premda u Petribi ne djeluje nijedna odgojno-obrazovna ustanova, u njoj je oduvijek bio aktivan kulturni život. Zasluzan su za to mjesni pjevački zbor, Hrvatska samouprava i vjerska zajednica. S njihovoj pomoći obilježeni su vjerski blagdani, organizirani kulturni programi, gaji se suradnja s prijateljskim mjestom Ivanovcem. Uz tu aktivnost vrlo je dobro došao obnovljeni dom kulture, koji je građen 1960. godine (obnovljen u više navrata), a sada je dobio odgovarajući izgled suvremenog doba. Zgrada je dobila nove prozore, izolaciju, preuređen je unutrašnji dio, osigurana dostupnost osobama s invaliditetom, a sve je to ostvareno pomoću Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja. Ulaganje od 23 milijuna forinta prekretnica je u životu naselja, kazao je načelnik, jer ono daje odista mogućnosti da u Petribi svi naraštaji aktivno sudjeluju u društvenom životu. U svome svečanom govoru istaknuo je važnost zajedništva i zajedničkog razmišljanja, dobru komunikaciju među raznim naraštajima jer jedino tako može to selce opstati i razvijati se. Na svečanoj predaji doma kulture djeca

Novi dom kulture u Petribi

KERESTUR – Hrvatska osnovna škola „Nikola Zrinski“ i Udruga Zrinskih kadeta 27. rujna 2014., s početkom u 10 sati organizira tradicionalnu Spomen-utrku Zrinskih u raznim kategorijama. Trčati se može u četiri različite daljine: 21,1; 10,55; 5,275 i 2,6375 km. Javiti se mogu osnovnoškolci i odrasli do neograničene dobi. Prijaviti se može i prethodno na obrascu koji se nalazi na web-stranici škole www.iskola.murakeresztur.hu, a i na licu mjesta. Predjam je tisuću forinti za odrasle.

KERESTUR – Hrvatska samouprava 6. rujna priprema hodočašće u Ludbreg. Prošteništa Predragocjene krvi Isusove u Ludbregu u Varaždinskoj biskupiji, jedino je euharistijsko svetište u Hrvatskoj. Tamo se hodočasti tijekom čitave godine, a velika proštenja u čast Svete krvi Isusove održavaju se četiri dana uoči prve nedjelje mjeseca rujna.

KANIŽA – Taj pomurski grad 12. – 13. rujna priređuje Festival dedele na kojem se prikazuju domaća jela i vina vinskih kuća iz županije. Na Festivalu nastupa mnoštvo izvođača, među njima i Tamburaški sastav kaniške Hrvatske samouprave.

i ženski pjevački zbor prikazali su prigodni program te su predana priznanja. Seoska je samouprava ove godine utemeljila priznanje „Počasni građanin naselja“ te priznanja za učenje, kulturu i za djelatnosti na društvenom polju. Priznanjem „Dobar učenik sela Petribe“

nagrađeni su Rebeka Androci, Čongor Kanižai i Bence Korentsy. Za višegodišnji rad na kulturnome polju priznanje je dobila Anet Hegedus i Pjevački zbor „Petripske ružice“, a za društvene djelatnosti Katica Lovretić, Franjo Kem, Joža Kuzma, za pomoć pri ostvarenju projekta pak Čila Konja. Joža Kranic, bivši seoski načelnik, nagrađen je priznanjem „Počasni građanin sela Petribe“.

Na priredbi su pribivali i predstavnici prijateljskoga naselja Ivanovca, a na poslijepodnevnome kulturnom programu članovi ivanovečkoga KUD-a „Katruže“ koji su prikazali zanimljiv običaj izradbe jabučnice. Predsjednik kulturnog društva Stjepan Mesarić čestitao je Petripčanima na obnovljenom domu kulture te izrazio nadu da će se kulturna suradnja između dva naselja nastaviti.

Bernadeta Blažetin

Članice zbora „Petripske ružice“ ovaj put su plesale.

Sjednica i javna tribina HDS-ove Skupštine

Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, sazvana je sjednica Skupštine za 6. rujna 2014. godine, s početkom u 10 sati u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krleža (Pečuh, Szigeti út 97). Za sastanak je predložen ovaj dnevni red: 1) Izvješće predsjednika o radu između dviju sjednica Skupštine, izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao; 2) Izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. 3) Izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. 4) Izmjene i dopune Proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2014. godinu; 5) Financijsko izvješće Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 6) Financijsko izvješće Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleža za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 7) Financijsko izvješće Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 8) Financijsko izvješće Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 9) Financijsko izvješće Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 10) Financijsko izvješće Hrvatskog kluba Augusta Šenoae za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2013. godine; 11) Financijsko izvješće Ureda Hrvatske državne samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2014. godine; 12) Razno; a) Izvješće i odluka o projektu DDOP-3.1.2-12 pod naslovom «Razvijanje obrazovnih ustanova» te o gradnji vrtića. Sjednica je ujedno i javna tribina.

18. DOBRO DOŠLI, NAŠI MILI GOSTI!

Međunarodni hrvatski festival
i Pečuški hrvatski dan
13.09.2014. PEČUH

15:00 Mimohod ulicama grada
15:45 Trg Dòm: Kratki programi
16:30 Katedrala: Hrvatska sveta misa
19:00 Trg Dòm: Gala program
→ → → 21:00 Zabava

Mjesto u slučaju kiše: Ledwey Gimnazium
www.tanac.hu

BALATONFENYVES – Tradicionalni tabor Osnovne škole Miroslava Krleža i ove je godine organiziran u Balatonfenyvesu od 19. do 25. kolovoza. Taboru je sudjelovalo osamdesetak sudionika, učenici Osovne škole Miroslava Krleža i učenici prijateljske škole iz Osijeka iz Osnovne škole Vijenac. Voditeljica tabora je bila nastavnica Marica Dudaš Gyöngyös. Za polaznike je organiziran niz aktivnosti i aktivno učenje, uz športska druženja, izlet i piknik. (Foto: Ákos Kollár)